

Parkinson hastalığı nedir?

Bu yardım broşürü, Parkinson hastalığının nedenleri, belirtileri ve tanısı hakkında temel bilgiler verir.

Buradaki bilgiler yalnızca bir yol göstericidir. Parkinson hastalığı olanların, mevcut tedaviler hakkında uzman tavsiyesi almak ve belirtilerin sürekli olarak izlenmesi için bir uzman doktora, örneğin bir nöroloğa başvurmaları çok önemlidir.

Parkinson hastalığı nedir?

Parkinson hastalığı hareket etmeyi olumsuz etkileyen bir rahatsızlıktır. Parkinson hastalığı olanlar, beyinden iletilen sinyallerde bir aksama yüzünden, bedenlerindeki kasları kontrol etmekte zorlanırlar. Zaman geçtikçe bu zorluklar artar.

Parkinson hastalığına bu ad, bu hastalığın belirtilerini 1817'de ilk tarif eden İngiliz doktor James Parkinson nedeniyle verilmiştir.

Parkinson hastalığına yol açan nedir?

Parkinson hastalığının nedenleri bilinmemektedir. Bildiğimiz, Parkinson hastalarının beyinlerinde, dopamin adı verilen bir kimyasal madde düzeyinin düşük olduğudur. Dopamin, beyin bedendeki kasları kontrol etmesine ve bedenin daha düzgün ve kolay hareket etmesine yardımcı olur. Parkinson hastalarındaki dopamin düzeyi, zaman geçtikçe daha da azalır ve bu durum, hareket etmeyi git gide zorlaştırır.

Kişileri nasıl etkiler?

Parkinson hastalığı her insanı farklı etkiler ve belirtiler günden güne farklılık gösterir.

Parkinson hastalığının başlıca belirtileri şunlardır:

- **Sallanma:** Bedenin, el, bacak ya da baş gibi kısımlarının sallanması ya da titremesi. Bu hareketler kendiliğinden olup, kişinin kontrolü dışındadır. Titreme genellikle, kişi dinlenirken ortaya çıkar.
- **Kas sertliği:** Bacak, boyun ve yüz kasları kasılmış görülür ve hissedilir. Parkinson hastalığı olanlar bazen kaslarını o kadar sertleşmiş hissederler ki donmuş gibi kalır, hareket edemezler.
- **Hareket etmede yavaşlık:** Hareket etme yavaşlayabilir. Hastalar küçük adımlarla ve ayaklarını sürüyerek yürürler. Kalem ya da klavye kullanmak, traş olmak, düğmeleri iliklemek gibi incelik isteyen hareketlerde zorlanırlar.
- **Denge** sorunları ya da dik durmada güçlük çekebilirler.

Parkinson hastalığı olanların karşılaşılabilecekleri diğer sorunlar şunlardır:

- Yorgunluk ve bitkinlik
- Üzüntü ve ruh çöküntüsü (depresyon)
- Denge sorunları
- Kabızlık
- Konuşurken veya yutkunmak zorlanmak
- Birden fazla işi aynı anda yapmakta güçlük çekmek.

Parkinson hastalığı ölüme yol açmaz ve Parkinson hastaları uzun, verimli bir yaşam sürdürmeye devam edebilirler.

Belirtilerin ciddi sorunlara yol açmasına kadar uzun yıllar geçebilir. O zaman, bu belirtilerin çoğu tedavi ve destekle kontrol altında tutulabilir.

Parkinson hastalığına kimler yakalanır?

Her yetişkin Parkinson hastalığına yakalanabilir. Avustralya'da en sık görülen beyin rahatsızlıklarından biri olup, her gün 25 kişiye bu tanı koyulmaktadır:

- 60 yaşın üstünde daha sık rastlanır.
- Her yaştan yetişkinlerde görülebilir.
- Her kültürden ve yaşam tarzından gelenlerde, hem kadınlarda hem erkeklerde görülür.
- Bulaşıcı değildir. Yani başkasından kapmazsınız; başkasına geçirmezsiniz.
- Genellikle soydan geçmez.

Nasıl tanı konulur?

Parkinson hastalığına tanı koymak güç olabilir. Çünkü herkesin gösterdiği belirtiler farklıdır. Parkinson'un ilk belirtileri genellikle hafif olup bedenin sadece bir yanında görülür. Bazı hastaların ilk farkettiği hafif bir sallanma ya da titreme, yazı yazarken, traş olurken, düğmeleri iliklerken güçlük çekmeleridir. Sık rastlanan bir başka belirti de, yürürken bir kolun sallanmamasıdır.

Parkinson tanısı koyduracak tek bir tetkik ya da prosedür yoktur. Parkinson tanısını en iyi koyabilecek olan, nörolog gibi bir uzmandır. Doktor, hastayı gözleyerek belirtileri inceler ve ne gibi güçlükler çektiklerini sorar. Belirtilere yol açan başka bir nedenin olmadığından emin olmak için, beyin taramaları (resimleri) çekilebilir.

Parkinson hastalığı tedavi edilebilir mi?

Parkinson hastalığının belirtilerini kontrol etmeye yardımcı olacak ilaçlar, tedaviler ve terapiler mevcuttur. Parkinson hastalığı olanların, mevcut tedaviler hakkında uzman tavsiyesi almak ve belirtilerin sürekli olarak izlenmesi için bir uzman doktora, örneğin nöroloğa başvurmaları çok önemlidir.

Parkinson hastalığı iyi edilebilir mi?

Şu anda ne yazık ki, Parkinson hastalığını iyi edecek ya da ilerlemesini yavaşlatacak bir yöntem bilmiyoruz. Yeni ve daha iyi tedaviler ve ilaçlar üzerinde yapılan çalışmalar, bize gelecek için biraz umut vermektedir.

Unutmayın:

Parkinson hastalığı olanlar, destek, bilgi ve tedavi ile uzun ve verimli bir yaşam sürmeye devam edebilirler.

Ayrıntılı bilgi ve destek için:

Parkinson's Australia telefon numarası: 1800 644 189

Bizimle İngilizce dışında bir dilde konuşmak isterseniz: **131 450** numaralı telefonu arayarak, kendi dilinizde çeviri yapan bir tercümandan, eyaletinizdeki ya da bölgenizdeki Parkinson's Australia sizi bağlamasını isteyiniz. Bu hizmet ücretsizdir.

Bu broşür ve diğer broşürlerimiz, toplum içinde konuşulan çeşitli dillerde basılmış bulunmaktadır. Bunları temin etmek için bizi arayabilir ya da aşağıdaki adresten ağ sitemize bağlanarak bilgisayarınıza indirebilirsiniz.

www.parkinsons.org.au

Eylül 2008

**Parkinson's
Australia**

Bu basım, Parkinson's Victoria tarafından, Büyükşehir Belediye Başkanı Hayır Vakfı'nın (Lord Mayor's Charitable Foundation) desteği ile hazırlanmıştır.

Bu basımdaki herhangi bir hatadan veya eksiklikten Parkinson's Victoria sorumlu değildir.

© Parkinson's Victoria